

Anuntarea noului Ghid European despre Drepturile Omului si Ingrijirea Sanatatii Generale in institutiile de sanatate mentala

Ce este Ghidul ITHACA?

Evaluarea ingrijirii si a drepturilor omului in institutiile de tratament (Ghidul ITHACA) a fost dezvoltat recent de un consortiu a 15 tari UE, finantat de Comunitatea Europeana. Ghidul ITHACA asigura un mod practic si clar de monitorizare a drepturilor omului si a sanatatii generale in institutiile de sanatate mentala. Ghidul a fost facut de catre utilizatori ai serviciilor de sanatate mentala, experti in drepturile omului, psihiatrii, psihologi si cercetatori sociali. A fost testat cu succes in 87 saitari din 15 tari, acoperind un mare numar de institutii de sanatate mentala si poate identifica atat violari ale drepturilor omului cat si exemple de bune practici in protejarea, respectarea si indeplinirea drepturilor omului pentru persoanele cu dizabilitati mentale.

Participarea importanta a beneficiarilor de servicii de sanatate mentala

In dezvoltarea Ghidului ITHACA, utilizatorii de servicii de sanatate mentala au fost consultati si implicati in toate etapele. Intr-o prima faza peste 100 de beneficiari au participat in focus grupuri care au fost facute in fiecare tara .

Toti participantii la focus grupuri au trait intr-una din institutiile de sanatate mentala monitorizate de catre ITHACA. Majoritatea grupurilor au fost facilitate de catre beneficiari care de asemeni au avut aceasta experienta iar proiectul foscul grupurilor a fost supervizat si analizat tot de catre un beneficiar. Raportul ei a alimentat dezvoltarea ghidului ITHACA. In al doilea rand la fiecare vizita a fost un monitor beneficiar. Acesti monitori au venit la Budapesta pentru 2 zile de training inainte de a incepe monitorizarea si cea mai mare parte a trainingului a fost facut de catre un beneficiar. Acest lucru a fost considerat ca foarte important pentru ca este naiv sa crezi ca un beneficiar poate sa duca aceasta sarcina fara o pregatire anterioara minutioasa. In timpul vizitelor, beneficiarii au jucat un rol activ concentrandu-se mai ales pe problemele de drepturile omului si sanatatea generala din punctul de vedere al rezidentilor. In cele mai multe cazuri au fost responsabili pentru strangerea parerilor rezidentilor.

. In Finlanda de exemplu, au fost implicate 8 servicii in vizitele de monitorizare si testarea utilitatii ghidului. Asa cum unul din beneficiarii cercetatori din Finlanda a spus “ *Experienta a fost foarte gratificanta si am invatat foarte mult. Punctul de inceput a fost combinarea intre monitorizarea drepturilor omului si incercarea de a avea un efect in dezvoltarea serviciilor ... Acum sunt si mai convins ca este intradevar foarte necesar sa implicam beneficiarii in monitorizare, evaluare si cercetare.*”

Nevoia de Ghidul ITHACA in Europa si rolul beneficiarilor monitori.

Persoanele din institutiile de sanatate mentala din Europa cel mai adesea raman in afara vizibilitatii, avand un acces la monitorizarea drepturilor omului, si a sanatatii generale a rezidentilor lor, foarte saraca. Astfel de oameni sunt extrem de vulnerabili la neglijenta sau abuz in relatie cu necesitatile de baza, precum si cu drepturile lor civile si politice. Comunitatea internationala a facut un pas important inainte, in securizarea si protectia acestor drepturi prin adoptarea Conventiei ONU a Drepturilor persoanelor cu dizabilitati (CRPD) in 2006, ce plaseaza responsabilitatea indeplinirii nevoilor tuturor persoanelor cu dizabilitati (inclusiv cei cu dizabilitati mentale), societatii. Persoanele cu dizabilitati nu sunt *obiectul* milei sau a

facilitatiilor, ci *actori* cu drepturi.. Ghidul ITHACA poate ajuta la schimbare in cel mai bun mod. Monitorii si cercetatorii beneficiari sunt elementele centrale la acest lucru pentru ca au experimentat la prima mana ceea ce inseamna sa traiesti in astfel de institutii unde drepturile le pot fi violate sau sanatatea generala nu este la inaltimea standardelor. De aceea recomandam ca orice vizita de monitorizare care va folosi ghidul ITHACA sa includa intotdeauna un beneficiar monitor/cercetator, dar avand in vedere ca aceasta persoana trebuie trainata ca orice alt monitor.

Limbile versiunilor disponibile

Ghidul ITHACA este acum disponibil in urmatoarele limbi: Bulgara, Ceha, Olandeza, Engleza, Finlandeza, Germana, Greaca, Italiana, Hungara, Lituaniana, Romana, Slovaca, Turca.

Detalii de contact si resurse aditionale

Pentru toate detaliile despre Ghidul ITHACA va rog consultati pagina noastra web <http://www.ithacastudy.eu/>, sau contactati pe Graham Thornicroft la King's College Londra graham.thornicroft@kcl.ac.uk.

Pentru un background mai detaliat mergeti la:

1. Conventia asupra drepturilor persoanelor cu dizabilitati (<http://www.un.org/disabilities/>)
2. Centrul de consiliere penru dizabilitati mentale (<http://www.mdac.info/>)
3. Reteaua Europeana de (ex-) beneficiary si Supravietuitori ai psihiatriei(ENUSP) (<http://www.enusp.org/>).